

A Pécsi Ítéltábla a személyesen eljáró **I.rendű felperes neve** (I. rendű felperes címe) I. rendű és I.rendű felperes meghatalmazott által képviselt **II.rendű felperes neve** (II.rendű felperes címe) II. rendű felpereseknek - a permegszüntetéssel érintett I. rendű alperes neve (I. rendű alepres címe) I. rendű, II. rendű alperes neve II. rendű, III. rendű alperes neve III. rendű, IV. rendű alperes neve IV. rendű, V. rendű alperes neve V. rendű és VI. rendű alperes neve VI. rendű (II-III-IV-V.-VI. rendű alperesek címe) alperesek, valamint az Országos Bírósági Hivatal Jogi Képviselési Osztály (címe) által képviselt **VII.rendű alperes neve** (VII.rendű alperes címe) VII. rendű és a dr. Murányi Katalin által képviselt **VIII.rendű alperes neve** (VIII.rendű alperes címe) VIII. rendű, valamint az ugyancsak permegszüntetéssel érintett IX. rendű alperes neve IX. rendű, X. rendű alperes neve X. rendű és XI. rendű alperes neve XI. rendű (IX-X-XI. rendű alperes címe) alperesek ellen bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránt a Pécsi Törvényszéken indított perében a 2013. július 10. napján kelt 11.P.20.842/2012/38. számú ítélet ellen a felperesek részéről 39. sorszám alatt benyújtott és 40. sorszám alatt indokolt fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A J. és V. Takarékszövetkezetről 1996. július 31. napjáig jogtanácsosi munkakörben foglalkoztatott I. rendű felperes rendes felmondás jogellenességének megállapítása, kétszeres végkielégítés, elmaradt munkabér, továbbá 5.425.425 forint jogtanácsosi munkadíj és járuléakai megfizetése iránti keresetét a Munkaügyi Bíróság az 1997. március 7. napján kelt 2.M.388/1996/6. számú ítéletével elutasította. A Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság az 1997. október 8. napján kelt 3.Mf.20.596/1997/3. számú részítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a felmondás jogellenességének megállapítására és jogkövetkezményei alkalmazására vonatkozó részében helybenhagyta. Az 1998. július 17. napján kelt 3.Mf.20.596/1997/18. számú ítéletével a Megyei Munkaügyi Bíróság 2.M.388/1996/6. számú ítéletét részben megváltoztatta, és kötelezte a

Takarékszövetkezet alperest, hogy a jelen per I. rendű felperesének fizessen meg 272.576 forintot, és ennek 1997. január 1. napjától járó évi 20%-os kamatát. Az eljárás során beszerzett szakvéleményt alapul véve a bíróság azt állapította meg, hogy 1996. január 1. napjától a szakvélemény elkészítésének időpontjáig befolyt jogtanácsosi munkadíjakból az I. rendű felperest megilleti 433.806 forint, amely munkabérként kifizetendő összegből az alperes 161.230 forintot teljesített az I. rendű felperesnek, így a két összeg különbözete, azaz 272.576 forint jár még az I. rendű felperesnek. A VIII. rendű alperes az 1999. június 23. napján kelt Mfv.II.10.894/1998/3. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Az I. rendű felperes a Megyei Bírósággal szemben bírósági jogkörben okozott kár megtérítése címén keresetet terjesztett elő, és 5.425.425 forint kártérítésben, továbbá ennek 1996. augusztus 1. napjától járó késedelmi kamatában kérte marasztalni. Keresetét arra alapította, hogy a Munkaügyi Bíróság 2.M.388/1996. számú ügyben hozott téves döntése folytán volt munkáltatójánál költségeket nem számolhatott el, a másodfokú bíróság pedig a költségtérítést tévesen minősítette munkabérnek. A kijelölés folytán eljáró VII. rendű alperes a 2007. szeptember 5. napján kelt P.20.124/2006/34. számú ítéletével a keresetet elutasította, és az I. rendű felperest marasztalta 325.500 forint kereseti eljárási illetékben. Az Ítélet tábla a 2005. július 3. napján kelt Pf.I.20.391/2007/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, és az I. rendű felperest 325.500 forint fellebbezési eljárási illeték megfizetésére kötelezte. A VIII. rendű alperes a 2008. december 1. napján kelt Pfv.V.21.527/2008/8. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Az I. rendű felperes által a munkáltatójával szemben indított újabb munkaügyi perben a Munkaügyi Bíróság M.7/2001/14. számú ítéletével kötelezte a munkáltatót, hogy fizessen meg az I. rendű felperesnek 964.575 forintot, ennek 1999. augusztus 5. napjától járó késedelmi kamatát, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság Mf.20.239/2002/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a perköltség vonatkozásában megváltoztatta, egyebekben helybenhagyta. A VIII. rendű alperes Mfv.20.648/2002/1. számú végzésével a felülvizsgálati kérelmet hivatalból elutasította.

Az I. rendű felperes 2005-ben a Megyei Bírósággal szemben ismételten keresetet nyújtott be bírósági jogkörben okozott kár megtérítése címén, és 1.933.621 forintban kérte marasztalni. Keresetében előadta, hogy 647.113 forint vonatkozásában a bíróság nem értékelte a munkáltató terhére, hogy irodájából iratok eltűntek, ugyancsak figyelmen kívül hagyta, hogy 173.582 forint összegű követelését megalapozó iratok nem lelhetők fel, és ezért a végrehajtás ellehetetlenült. A bíróság elfogadta, hogy a munkáltató - hozzájárulása nélkül - törölt 812.926 forint követelést behajthatatlanság címén, illetve 300.000 forint perköltséget is megítélt a terhére.

A kijelölés folytán eljáró VII. rendű alperes a 2007. május 3. napján kelt P.20.028/2006/30. számú részítéletével a keresetet elutasította. Az Ítélet tábla a 2008. április 3. napján kelt Pf.I.20.251/2007/3. számú részítéletével az elsőfokú részítéletet helybenhagyta. A jogerős ítélet szerint a felperes 647.113 forint és járulékaival kapcsolatos igénye elévült, a további igényekkel kapcsolatosan pedig

azt állapította meg, hogy az eljáró bíróságok jogalkalmazási, jogértelmezési hibát nem követtek el. A VII. rendű alperes az ügyben 2007. június 20. napján P.20.028/2006/34. szám alatt hozott ítéletet, és kötelezte az I. rendű felperest, hogy a Magyar Államnak 116.000 forint kereseti illetéket fizessen meg. Az Ítéltábla Pf.I.20.252/2007/4. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta, és az I. rendű felperest 116.000 forint fellebbezési eljárási illetékben marasztalta.

2005 évben az I. rendű felperes a Megyei Bírósággal szemben is pert indított bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránt, és 4.500.000 forintban kérte marasztalni. A VII. rendű alperes P.21.076/2005/25. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította, és marasztalta 270.000 forint kereseti eljárási illetékben. Az Ítéltábla Pf.I.20.410/2006/4. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta, és kötelezte az I. rendű felperest 270.000 forint fellebbezési eljárási illeték megfizetésére. A VIII. rendű alperes a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta, és az I. rendű felperes 270.000 forint felülvizsgálati eljárási illetékben marasztalta.

A II. rendű felperes 2004-ben pert indított az E. 2000 Építőipari Kft. alperessel szemben, amelyben a tulajdonát képező b.-i 0108/6 hrsz. alatti ingatlanban okozott károk megtérítését kérte. A VII. rendű alperes a 2009. március 5. napján kelt P.20.979/2007/23. szám alatti ítéletével a keresetet elutasította. Határozatának indokolása szerint a peres eljárás során az alperes felszámolás alá került, a felperes azonban többszöri felszólítás ellenére sem igazolta, hogy hitelezői igényét a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény 38.§-a (2) és (3) bekezdésében foglaltaknak eleget téve a felszámolási eljárás során bejelentette. Az ítélettel szemben a II. rendű felperes fellebbezéssel élt, amelyet a bíróság a 2010. február 15. napján kelt 28. sorszámmal végzésével hivatalból elutasított. Az Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Pkf.V.25.36.7/2010. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta.

A felperések bírósági jogkörben okozott kár megtérítése címén 15.702.473 forint és járulékaik megfizetésére kérték az alperesek kötelezését. Az I. rendű felperes 6.806.883 forint kártérítés és járulékaik tekintetében előadta, hogy keresetét a VII. rendű alperes 2.516.525 forint összegig tévesen utasította el, 2.636.704 forint tekintetében nem vette figyelembe a kereset felemelését, a szakértői vélemény alapján tévesen vont le az elveszített okmányokra figyelemmel 890.695 forintot, valamint tévesnek találta a döntést további 762.959 forint összegben. Az I. rendű felperes 1.748.000 forint és járulékaik tekintetében arra hivatkozott, hogy a VII. rendű alperes előtt P.21.076/2005., P.20.028/2006., P.20.124/2006. számon folyamatban volt ügyek ténylegesen munkaügyi pereknek tekinthetők, így az eljárási illeték megfizetésére a bíróság tévesen kötelezte. A II. rendű felperes keresetét arra alapította, hogy a VII. rendű alperes a P.20.979/2007. szám alatt folyamatban volt perben a felek megállapodását egyezségbe nem foglalta, a keresetet elutasította, és a fellebbezést nem terjesztette fel az Ítéltáblához.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, és a felpereseket marasztalta 16.000 forint perköltségben. Az I. rendű felperes 1.748.000 forint kártérítés és

járulékai megfizetése iránti keresetével kapcsolatosan az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a munkaügyi bíróság által hozott ítélet miatti kártérítési igény nem munkaügyi per, azt bírósági jogkörben okozott kár megtérítése címén a polgári bíróságnak kell elbírálnia. Ezekben a perekben a feleket jövedelmi és vagyoni viszonyaikra tekintet nélkül illeték-feljegyzési jog illeti meg, és miután az I. rendű felperes keresete alaptalan volt, személyes költségmentességben nem részesült, az eljárás befejezésekor kellett a tárgyi illeték-feljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti, fellebbezési, illetve felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére kötelezni. Az I. rendű felperes 6.806.883 forint kártérítés és járulékai megfizetése iránt előterjesztett keresete tárgyában az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság 3.Mf.20.596/1997/17. számú ítéletével a Takarékszövetkezetet 272.576 forint és járulékai megfizetésére kötelezte, így téves az I. rendű felperesnek az a hivatkozása, hogy az ítélet nyomán részére 5.425.425 forint és kamatai jár. Hangsúlyozta azt is, hogy a jogerős ítélet felülbírálatára a kártérítési per bírósága nem jogosult, mert a bíróságok a keresettel érvényesített jogot véglegesen elbírálták, és azt a felek utóbb vitássá nem tehetik. Ebből következően mindazokban az esetekben, amikor a fél a bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránti követelése alapjául a saját ügyében hozott törvénysértő jogerős ítélet tartalmát jelöli meg, a kártérítési per bírósága a döntés jogellenességét nem állapíthatja meg. A II. rendű felperes keresete kapcsán az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy a VII. rendű alperes a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően járt el, amikor az alperes távollétében a peres felek megállapodását nem foglalta jegyzőkönyvbe, és nem hagyta jóvá, hanem az ügyben ítélettel döntött. Nem tévedett a VII. rendű alperes akkor sem, amikor a II. rendű felperes fellebbezését hivatalból elutasította, ugyanis az I. rendű felperes kamarai tagsága 2008. június 9. napján megszűnt, ezután ügyvédi tevékenységet nem folytathatott, tehát joghatályos fellebbezést sem terjeszthetett elő a II. rendű felperes jogi képviselőjeként az ítélőtáblára. Egyebekben pedig a II. rendű felperes a jogerős ítélet tartalmát jelölte meg a kereseti kérelem alapjaként, annak felülbírálatára pedig a kártérítési per bírósága nem jogosult.

Az elsőfokú ítélet megváltoztatása, és a kereset teljesítése érdekében a felperesek fellebbeztek, megismételve az elsőfokú eljárásban kifejtett jogi érveiket. Hivatkoztak arra is, hogy az elsőfokú bíróság hatáskör hiányában járt el, miután a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 101.§-a alapján a bírák fegyelmi és kártérítési ügyében az Ítélőtábla mellett működő szolgálati bíróság jár el. Kifejtették azt is, hogy a IV. és V. rendű alperesek már nem tagjai a bírói karnak, így a VII. rendű alperes elnöke őket nem képviselhette volna, ezáltal pedig az elsőfokú bíróság nem volt abban a helyzetben, hogy az ügyben érdemi döntést hozzon.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság az ítéleti tényállást helyesen állapította meg, az abból levont következtetésekkel és a keresetet elutasító érdemi döntésével is egyetértett a másodfokú bíróság.

Téves a felpereseknek az a fellebbezési hivatkozása, hogy az elsőfokú bíróság hatáskör hiányában járt el a kereseti kérelem elbírálása során. A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 101.§-a csak az egyes bírák fegyelmi és ezzel összefüggő kártérítési és személyiségi jogsértés miatti ügyeit, továbbá a bíró munkájának szakmai értékeléséből és vezetői munkájának értékeléséből eredő jogvitákat utalja a szolgálati bíróság hatáskörébe. A bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránti perek {Ptk. 349.§-ának (2) bekezdése} a Pp. 23.§-a (1) bekezdésének b) pontja alapján a törvényszék hatáskörébe tartoznak.

Az elsőfokú bíróság a 2013. június 17. napján kelt és 2013. július 18. napján jogerőre emelkedett 11.P.20.842/2012/36. számú végzésével az I-VI. rendű és a IX-XI. rendű alperesekkel szemben a pert megszüntette, így a IV-V. rendű alperesek képviseletével kapcsolatos felperesi hivatkozások ugyancsak nem vezethettek az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezéséhez.

Az I. rendű felperes 1.748.000 forint kártérítés és járulékai megfizetése iránti keresete tárgyában az elsőfokú bíróság helytállóan mutatott rá arra, hogy az I. rendű felperes által bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránt indított per - függetlenül attól, hogy a munkaügyi bíróság eljárását, az ott hozott döntést sérelmezte - nem tekinthető munkaügyi pernek. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 62.§-a (1) bekezdésének g) pontja szerint a közigazgatási (bírósági) jogkörben okozott kár megtérítése iránti perekben a feleket jövedelmi és vagyoni viszonyaikra tekintet nélkül illeték-feljegyzési jog illeti meg, így az Itv. 59.§-ának (1) bekezdése alapján az eljárást kezdeményező fél az illeték előzetes megfizetése alól mentesül. Az I. rendű felperes e perekben pervesztes lett, ezért - személyes költségmentesség hiányában - az Itv. 74.§-ának (3) bekezdése folytán alkalmazandó a költségmentességről szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdése és 15.§-ának (1) bekezdése alapján helyesen kötelezték az eljáró bíróságok a kereseti, fellebbezési, illetve felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére.

Az I. rendű alperes a 6.806.883 forint és járulékai iránti követelése kapcsán a másodfokú bíróság felhívása ellenére sem bizonyította a kártérítés általános {Ptk. 339.§-ának (1) bekezdése}, illetve speciális {Ptk. 349.§-ának (1) bekezdése} feltételeit, ezért helyes az elsőfokú bíróság keresetet elutasító ítéleti döntése.

Helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság a II. rendű felperes által érvényesített kereseti kérelemmel összefüggésben is. Az alperes a 2009. március 5. napján megtartott tárgyaláson nem jelent meg, az általa elismert követelés (6.718.800 forint) a II. rendű felperes által igényelt összeg (7.147.590 forint) alatt maradt, így az egyezség megkötésének és bírói jóváhagyásának a Pp. 148.§-ának (3)

bekezdésében foglalt feltételei nem álltak fenn. A keresetet elutasító ítélettel szemben 24. sorszámon benyújtott fellebbezést az elsőfokú bíróság hiánypótlásra adta vissza. Tájékoztatta a II. rendű felperest, hogy az ítéletábla előtti eljárásban az ügyvédi képviselőt kötelező, ezért - a fellebbezés elutasításának terhe mellett - tizenöt napon belül köteles ügyvédi képviselőtéről gondoskodni. A bíróság felhívására a II. rendű felperes úgy nyilatkozott, hogy perbeli képviselőjét továbbra is a I. rendű felperes látja el, aki ugyan az ügyvédi kamarának nem tagja, azonban jogi szakvizsgával rendelkezik. Az elsőfokú bíróság erre figyelemmel a II. rendű felperes 24. sorszám alatti fellebbezését hivatalból elutasította, külön kiemelve, hogy az I. rendű felperes kamarai tagsága 2008. június 9. napjával megszűnt, ezért ügyvédi tevékenységet ettől az időponttól kezdődően nem folytathat, perorvoslati eljárásban ügyvédi képviselőt nem láthat el. A fellebbezést hivatalból elutasító végzést az Ítéletábla Pkf.I.25.367/2010/2. számú végzésével helybenhagyta. Nem követett el tehát jogszabálysértést a VII. rendű alperes, amikor a fellebbezést érdemi elbírálásra a másodfokú bíróságra nem terjesztette fel.

A Ptk. 349.§-ának (1) bekezdése szerint az államigazgatási jogkörben okozott kárért való felelősség megállapításának speciális feltétele, hogy a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette. A II. rendű felperes a fellebbezés hiányosságait felhívás ellenére nem pótolta, ezért önhibájából került abba a helyzetbe, hogy a rendes jogorvoslati lehetőséggel nem élhetett. Ez egyúttal azt is jelenti, hogy az államigazgatási jogkörben okozott károkért való felelősség speciális feltételének hiányában az általános feltételek vizsgálatára nem kerülhetett sor.

Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése sikertelen volt, az alpereseknek azonban a másodfokú eljárásban a Pp. 75.§-ának (1)-(3) bekezdése szerint megtérítendő költsége nem merült fel. A felperesek személyes költségmentességben részesültek, ezért a fellebbezési eljárási illetéket a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§-ának (1) bekezdése és 14.§-a alapján az állam viseli.

Pécs, 2014. június 12.

Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, Dr. Kutasi Tünde s.k. előadó bíró, Dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró

A kiadmány hitelül: